CULTURA TIMPULUI LIBER AL TINERILOR DIN REPUBLICA MOLDOVA

Snejana RUSU, Facultatea de Sociologie şi Asistenţă Socială

The article includes the analysis of free time of contemporary young people. The author uses the results of quantitative and qualitative research, provided by himself among young people from Moldova, for the evaluation of the activities of youth and their preferences in the free time. The conclusions confirm that now the most of young people are passive, spend much time on the Internet and don't love to read books.

În ultimul timp, tineretul, datorită creşterii importanţei şi rolului lui în societate, devine un subiect interesant pentru cercetările ştiinţifice. Situaţia acestui grup de populaţie reprezintă o temă foarte actuală atât în Republica Moldova, cât şi în multe alte ţări ale lumii, deoarece societatea în mare măsură se bazează pe noua generaţie şi pe schimbările pe care această categorie de populaţie le poate provoca în societate. Motivul pentru care societatea se bazează pe tineri este unul simplu: tinerii sunt foarte energici, nonconformişti, deschişi spre schimbări şi spre noi experienţe.

Este cert faptul că atât în Republica Moldova, ca şi în alte ţări, pe mulţi îi îngrijorează situaţia tinerilor, felul lor de a fi, viaţa şi activităţile lor, inclusiv cele desfăşurate în timpul liber. Ca rezultat al gestionării incorecte a timpului liber, în societatea modernă tot mai mult se răspândeşte în rândul tinerilor fumatul, consumul de droguri şi abuzul de alcool, probleme ce au devenit deosebit de acute, având un impact negativ atât asupra societăţii în întregime, cât şi asupra vieţii personale a fiecărui tânăr. Răspândirea acestora şi a altor factori negativi este legată de faptul că tânăra generaţie nu ştie ce să facă cu timpul liber, cum să-l utilizeze cât mai raţional. Pentru ca petrecerea timpului liber de către tineri să nu devină o problemă cu consecinţe nefaste, se cere implicare atât din partea societăţii ca sistem, cât şi conştientizarea de către fiecare individ în parte a marelui pericol al obiceiurilor proaste.

Cele menţionate impun studierea aprofundată şi multiaspectuală a vieţii tinerilor în scopul formării unei imagini exhaustive despre ideile, interesele, idealurile, aspiraţiile şi planurile lor pentru viitor, cunoaşterii stării de spirit, modului de viaţă, situaţiei reale a tineretului în societate, precum şi creării unor condiţii reale în care tinerii s-ar putea autoafirma şi autorealiza.

Stilul de viaţă al tânărului este unul deosebit, în special atunci când ne referim la modalităţile de petrecere a timpului liber. Activităţile de timp liber conturează preferinţele de odihnă ale tinerilor, însă, totodată, şi gradul de cultură al acestora. Rezultatele cercetării sociologice, realizate de autor prin metoda anchetei sociologice pe un eşantion de 101 de tineri cu vârstele cuprinse între 16 şi 30 ani din ambele medii (rural şi urban), confirmă faptul că în timpul liber tânăra generaţie preferă sistematic sau destul de frecvent să asculte muzică (90%), să comunice prin site-uri de socializare din Internet

(88%), să se plimbe (69%), să facă sport (45%), să vizioneze filme (60%), să petreacă timpul în cafenele/baruri (26%) şi cluburi de noapte (24%). Pe de altă parte, studiul denotă faptul că în timpul liber 93% din tineri nu frecventează deloc sau foarte rar teatrul sau concertele, 88% − nu citesc sau citesc rar ziare/reviste, 85% − nu citesc sau citesc rar cărţi ştiinţifice, 87% − nu merg la bibliotecă.

Principalele locuri de petrecere a timpului liber pentru tinerii participanţi la sondaj rămân a fi restaurantele, barurile şi cafenelele, ele fiind frecventate de 53% din tineri, iar discotecile − de 24% din tineri. Pe următoarele locuri în topul preferinţelor tinerilor se situează vizionarea filmelor la cinematografe (12%), urmată în ordine descrescătoare de frecventarea teatrului, de jocul de biliard şi de bowling (câte 4%), frecventarea concertelor (2%) şi a muzeelor (1%).

În vederea obţinerii unor informaţii mai detaliate cu privire la preferinţele tinerilor de petrecere a timpului liber, au fost realizate interviuri cu 8 tineri (câte 4 din mediul rural şi cel urban). Fiind întrebaţi de ce merg la discoteci sau cluburi de noapte, cum îşi petrec timpul acolo, ce anume le place şi ce nu le place, părerile lor au fost diferite. Tinerii din mediul rural au accentuat faptul că merg la discotecă pentru că nu au altundeva unde să se ducă şi merg nu neapărat pentru a dansa, ci pentru a mai ieşi din casă: „În zilele de weekend parcă e deja o obişnuinţă de a ieşi din casă pentru a merge la discotecă... Nu pot să spun că mă duc anume să dansez, pentru că nici la discotecă acum nu mai este cum era odată, mai mulţi copii şi parcă nici nu-i aşa de interesant, însă dacă mai ies din casă parcă deja trece timpul altfel" [tânăr, 22 ani, rural].

Şi în rândul tinerilor din mediul urban întâlnim diverse opinii: unii preferă cluburile de noapte pentru că le place această modalitate de distracţie, în aşa fel îşi pot elimina energia, mai consumă câte un pahar de tărie şi se dezlănţuie la dans. Pe unii cluburile de noapte nu-i prea tentează, după cum spun ei, „...nu văd nimic bun acolo, e o gălăgie prea mare, un fum excesiv de ţigări şi tineri fără ruşine" [tânăr, 21 ani, urban].

O problemă majoră a tinerei generaţii este dependenţa de Internet şi de site-urile de socializare, care le ocupă o bună parte din timpul liber. Fiind întrebaţi de ce tinerii preferă să stea mai mult pe Internet, pe site-uri de socializare, decât să citească o carte, majoritatea din ei au răspuns că tentaţia este mai mare de a naviga în Internet, este mai uşor şi mai disponibil de a afla despre ceva, în acelaşi timp aici poţi să comunici cu cine doreşti, să asculţi muzică, să vizualizezi diferite imagini, să te joci, pe când cititul unei cărţi presupune o mai mare concentrare şi atenţie. Doar câţiva au răspuns că iubesc să citească, deşi practică acest obicei mai rar decât să stea în Internet: „Cred că tinerii nu citesc aşa de mult, pentru că s-a pierdut cultura de lectură, tinerii sunt mai pasivi şi mai mult preferă să stea cu capul în calculator decât să se

concentreze asupra unei cărți" [tânără, 19 ani, urban]. Impresionant a fost răspunsul unui tânăr la această întrebare: „Tânăra generație preferă mai mult site-uri de socializare pentru că este mai uşor şi mai disponibil. Dar cred că şi părinții fac tot posibilul ca copiii să dispună de calculator, de conectare la Internet, dar nu şi de cărți în casă" [tânăr, 24 ani, urban].

Dintre participanții la studiu, 39,6% se confruntă, în primul rând, cu problema lipsei timpului liber, în al doilea rând − cu resursele financiare mici de care dispun (49,5%), iar al treilea rând − cu diversitatea mică de activități ce le practică (37,6%).

Tinerii îşi conştientizează implicarea atât la viața civică, cât şi la cea politică, apreciind-o ca fiind foarte importantă (13%), destul de importantă (35%) şi importantă (37%). Doar 15% din tineri îşi apreciază implicarea lor la viața civică şi politică ca fiind deloc importantă, această pasivitate datorându-se, posibil, incertitudinii politice din țară. Cu toate că există o multitudine de structuri şi organizații de tineret, 51% din tinerii participanți la sondaj au menționat că nu fac parte din nici un grup sau organizație, circa 17% din ei fac parte dintr-un club sau secție sportivă, 15% − dintr-un grup mass-media şcolar la nivel de comunitate, 3% sunt membri ai organizațiilor neguvernamentale de tineret, iar 14% fac parte din consiliile locale ale tinerilor.

Concluzionând rezultatele obținute atât prin metode calitative, cât şi cantitative, putem afirma că tinerii îşi petrec timpul liber destul de pasiv. Internet-ul şi calculatorul le ocupă o mare parte din timp, pe când cititul unei cărți rămâne a fi o activitate în curs de dispariție. Tot mai mulți tineri preferă discotecile sau alte distracții în locul cărților. Din cele menționate de tineri se observă pierderea culturii petrecerii timpului liber. Este acest lucru un rezultat al insuficienței resurselor materiale sau al lipsei de interes? Cel mai probabil, tinerii sunt mai puțin energici şi dornici de a-şi petrece timpul liber mult mai activ şi rațional. În prezent se conturează o generație mult mai pasivă decât generațiile precedente, o generație pierdută prin site-uri de socializare, Internet, cafenele şi cluburi de noapte, ceea ce nu este deloc îmbucurător pentru viitorul societății. Ameliorarea situației ar fi posibilă prin organizarea conferințelor despre importanța timpului liber, prin deschiderea şi funcționarea diferitor instituții culturale şi de divertisment în mediul rural, prin organizarea şi implicarea tinerilor în diferite activități culturale, care le-ar oferi totodată atât recreare, cât şi distracție, prin susținerea tinerilor talentați etc.

Referințe:

1. BULGARU, M., OCERETNÎI, A. *Tineretul studios: dimensiuni ale identității sociale*. Chişinău: USM, 2012. ISBN 978-9975-71-068-8.
2. MĂRGINEANU, I. (coord.) *Tineretul deceniului unu. Provocările anilor '90.* Bucureşti: Expert, 1996. ISBN 973-9282-01-6.

3. *Tinerii şi preocupările lor.* [Accesat 30.05.2013] Disponibil: http://ru.scribd.com/doc/71876129/Tinerii-Si-Preocuparile-Lor

Recomandat
Oleg BULGARU, dr., conf. univ.